

PROTOKÓŁ NR 21/16
z posiedzenia Komisji Oświaty,
Polityki Społecznej i Promocji Powiatu
z dnia 22 września 2016 roku

Rozpoczęcie posiedzenia: godz.12.00

Zakończenie posiedzenia: godz. 14.33

Miejsce: sala konferencyjna Nr 206 Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu, przy al. Wyzwolenia 24.

W posiedzeniu udział wzięli:

Radni Powiatu Wałbrzyskiego ze składu stałej Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu wg listy obecności stanowiącej *załącznik nr 1 do protokołu*.

Goście zaproszeni wg listy obecności stanowiącej *załącznik nr 2 do protokołu*.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek po powitaniu Radnych oraz gości zaproszonych stwierdziła quorum (7 Radnych obecnych). Następnie zapytała czy są uwagi do proponowanego porządku obrad (*porządek obrad stanowi załącznik nr 3 do protokołu*).

Uwag do porządku obrad nie zgłoszono zatem **Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek** poinformowała, że w punkcie dotyczącym „Spraw bieżących” zostanie poruszona kwestia składania propozycji do wniosków o przyznanie nagród Starosty Wałbrzyskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Następnie przystąpiła do procedury przegłosowania porządku obrad w następującym brzmieniu:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia komisji.
3. Rozwój kultury fizycznej i turystyki w środowisku wiejskim na terenie powiatu wałbrzyskiego.
4. „Przedstawienie informacji z zakresu realizacji zadań przez Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju, a w szczególności dotyczących:
 - ⌚ „Programu Naprawczego z Matematyki”
 - ⌚ analizy wyników egzaminu zawodowego
 - ⌚ wyjaśnień w zakresie realizacji zadań metodycznych przez grono pedagogiczne
 - ⌚ Arkuszy Samooceny Dyrektora Placówki za I i II semestr roku szkolnego 2015/2016”.
5. Program współpracy Powiatu Wałbrzyskiego z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze pożytku publicznego na 2017 rok – rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Powiatu.
6. Sprawy bieżące.

Ad 1

W wyniku głosowania 7 za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się (7 Radnych obecnych) Komisja przyjęła porządek obrad.

Ad 2

Protokół z poprzedniego posiedzenia komisji został przyjęty jednogłośnie (7 radnych obecnych).

Ad 3

Przewodniczący Powiatowego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe Ziemi Wałbrzyskiej” Mieczysław Gwiazda przybliżył kwestię rozwoju kultury fizycznej i turystyki w środowisku wiejskim na terenie powiatu wałbrzyskiego (*Informacja pisemna stanowi załącznik nr 4 do*

protokołu). Poinformował członków komisji o liczbie zrzeszonych członków (ok. 700 osób) w stowarzyszeniu oraz o ich szczególnych osiągnięciach. Zwrócił uwagę na fakt, że od roku 200, stowarzyszenie ma problemy dotyczące finansowania jego działalności. Podkreślił, że przedstawiciele podejmują wszelkie możliwe kroki zmierzające do pozyskania środków na bieżącą działalność. Nadmienił przy tym, że w roku bieżącym stowarzyszenie pozyskało jedynie kwotę 4.000 zł, przy czym do bieżącego utrzymania brakuje kwoty 10.500 zł. Zwrócił uwagę na to, że możliwości pozyskania środków ze strony gmin wchodzących w skład powiatu wałbrzyskiego są znikome, pomimo że na ich terenie działają kluby sportowe. Jako przykład wskazał Gminę Czarny Bór, na terenie której działa 6 klubów, jednak wniosek stowarzyszenia o dofinansowanie do ich działalności został rozpatrzony negatywnie. Zaaapelował do radnych o przychylność w kwestii rozpatrywania podziału środków z budżetu powiatu na rok 2007 rok. Wspomniał, że stowarzyszenie zwracało się z pismem do tut. Starostwa z prośbą o dofinansowanie działalności, jednak w podpowiedzi wskazano dwie możliwości ubiegania się o środki finansowe: tzw. konkurs ofert oraz przy podziale środków z budżetu partycypacyjnego. Dodał, że stowarzyszenie co roku składa ofertę na wsparcie finansowe. Zauważył, że jako rada powiatowa, szanse na pozyskanie środków w ramach budżetu partycypacyjnego są niewielkie. Takie możliwości mają jedynie kluby sportowe.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek otworzyła dyskusję.

Radny Józef Piksa (Przewodniczący Komisji Budżetu i Rozwoju Powiatu), wspomniał, że od młodzieńczych lat jest członkiem Ludowych Zespołów Sportowych. Dodał, że ta organizacja zajmuje się sportem masowym wśród dzieci i młodzieży. Jej nadrzędnym celem jest zainteresowanie sportem jak najszerszą grupę dzieci i młodzieży wiejskiej. Podkreślił istotę zintensyfikowania działań w kierunku wspierania działań tego typu stowarzyszeń. Zwrócił uwagę na fakt, że na tego typu zespoły należy spojrzeć nieco inaczej niż na typowe kluby sportowe, gdyż prowadzą je działacze społeczni, którzy nie pobierają za to profitów finansowych.

Wicestarosta Powiatu Wałbrzyskiego Krzysztof Kwiatkowski przybliżył możliwości formalno-prawne dofinansowania działalności dla stowarzyszeń. Jako jedną z możliwości wskazał udział w budżecie partycypacyjnym, którego ideą jest to, że mogą w nim brać udział małe podmioty. Inną możliwością aplikowania o dodatkowe środki dla stowarzyszeń jest udział w otwartym konkursie ofert. Dodał, że w tym przypadku każdy wniosek, który spełni formalny wymóg otrzymuje dofinansowanie. Przypomniał, że Zrzeszenie zwróciło się z pismem o dofinansowanie do działalności w kwocie 12 tys zł. Podkreślił, że Rada nie posiada kompetencji, które umożliwiłyby przekazanie 12.000 zł, o które wnioskowało stowarzyszenie. Następnie zaproponował inne rozwiązania udzielenia wsparcia finansowego dla organizacji pozarządowych, takie jak: patronat honorowy, czy też składanie ofert w ramach art. 19a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie, tj. dotacje udzielane z pominięciem otwartego konkursu ofert. Wspomniał, że każda forma wsparcia jako organizacji pozarządowej, poza konkursem będzie zaskarżona. Wicestarosta powiedział, że należałoby podjąć realne rozmowy z przedstawicielami stowarzyszenia w zakresie wspólnej realizacji np. jakiegoś cyklu wydarzeń.

Radna Ewa Woźniak podkreśliła, że stowarzyszenie, które zwróciło się do Rady jest jedynym z bardzo prężnie działających sportowych organizacji pozarządowych. Wyraziła opinię, na temat istoty wspólnej integracji środowiska wiejskiego, aby w przyszłości nie dochodziło na tych terenach do wykluczeń społecznych. Zapytała czy starostwo pozyskało już pracownika do spraw aplikowania o środki zewnętrzne.

Wicestarosta Powiatu Wałbrzyskiego Krzysztof Kwiatkowski wyjaśnił, że pracownik, który by spełniał wymagania osoby kompetentnej na to stanowisko, zazwyczaj wskazuje zbyt wysokie wymagania finansowe. Dodał, że wnioski aplikacyjne tut. urząd przygotowuje w ramach własnych możliwości, zaś wnioski bardziej złożone, zlecane są firmie zewnętrznej. Nadmienił, że nawet

jeżeli powiat wałbrzyski pozyska środki finansowe dla organizacji sportowych, to następnie w trybie konkursowym będzie musiał wybrać organizację do danego działania. Taka sama będzie sytuacja, kiedy wnioskodawcami będzie stowarzyszenie i powiat lub np. dwa inne powiaty.

Zygmunt Worsa Prezes Zarządu Rady Dolnośląskiego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe” we Wrocławiu opowiedział o działalności Zrzeszenia Wojewódzkiego. Powiedział, że organizacja ta liczy 18 tys. członków na Dolnym Śląsku. Następnie omówił działalność powiatowych stowarzyszeń, działających w porozumieniu z radami powiatu. Jako przykład wskazał powiat świdnicki, który w latach 2000-2010 na całą działalność sportową, w tym konkursy i na współorganizację różnego typu imprez, przeznaczył kwotę najwyższą na Dolnym Śląsku. Nadmienił, że roku ubiegłym powiat świdnicki na sport przeznaczył 100 000 zł. Powiat Świdnicki podjął decyzję, że nie będą dofinansowywać bieżącej działalności żadnego klubu piłkarskiego – ten zakres powinien spoczywać na włodarzach gmin, natomiast będzie dofinansowywał małe imprezy młodzieżowe, które nie są zaplanowane w kalendarzu. Omówił również sposób współorganizacji niektórych tzw. doraźnych imprez lub tych, które na stałe wpisały się w życie Powiatu Świdnickiego. W ramach takiej współorganizacji, taka impreza może być dofinansowana w kwocie od 10-20 tys. złotych. Współorganizacja oznacza m.in. to, że nie trzeba ubiegać się o środki finansowe w ramach konkursu. Jest to także sposób finansowania imprezy komfortowy dla organizatora. Wówczas zamówienie np. noclegów, usługi hotelowej lub zakupienie pucharów finansowane jest bezpośrednio ze starostwa. Zostało tak ustalone, że imprezy, które mają poniżej 5000 zł nie są przyjmowane do konkursów, albowiem wybierane są spośród nich te, na których współorganizacji zależy powiatowi. Na tym etapie współpracy z organizacjami, wiedzą one, że na przełomie miesięcy październik/listopad powinny kierować pisma z prośbą o dofinansowanie, z uwagi na fakt, że wówczas przygotowywane są wnioski do budżetu powiatu na rok następny. Drugim założeniem było skupienie się na finansowaniu Szkolnego Związku Sportowego i Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych. Pisały wcześniej jakie będą miały imprezy oraz określali poziom potrzeb. Zabezpieczając, więc środki w konkursach, z góry było zakładane, że ta pula będzie rozdzielana na określonych już zasadach. Mając na uwadze fakt istnienia programu „Ogólnopolski Organizator Sportu”, Powiatowe Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych muszą wykazać wkład własny dofinansowania tych organizatorów. Wspomniał o funkcjonującej tzw. dobrej praktyce, gdzie Powiatowe Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych współdziała ze szkolnym Stowarzyszeniem Sportowym. Organizacje ze sobą współdziałają, ograniczając sobie tym samym koszty organizacji różnych zawodów. Powiat jako właściciel niektórych hal i obiektów sportowych nie pobiera za ich wynajęcie żadnych opłat. Nadmienił, że inną pomocą klubom na mniejsze imprezy sportowe jest kwestia użyczenia przez powiat swoich pojazdów typu bus.

Radny Józef Piksa (Przewodniczący Komisji Budżetu i Rozwoju Powiatu) zasugerował, aby te imprezy, które w tym kalendarzu zostały przedstawione, zostały wspólnie organizowane przez powiat wałbrzyski oraz Powiatowe Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe Ziemi Wałbrzyskiej”. Według radnego należałoby także rozważyć rozwiązania przedstawione przez Pana Zygmunta Worsę.

Wicestarosta Powiatu Wałbrzyskiego Krzysztof Kwiatkowski podkreślił, że powiat wałbrzyski realizuje zadania budżetu partycypacyjnego, na który przeznacza kwotę 150 000 zł. Przypomniał, że wszystkie inicjatywy podejmowane z budżetu partycypacyjnego mają pozytywny wydźwięk wśród społeczności lokalnej. Zwrócił uwagę na fakt, że znaczna większość organizowanych imprez ma charakter tzw. niskobudżetowy, a ponadto zazwyczaj wnioskodawcy wykazują wysoki wkład własny, dlatego niemożliwym byłoby wprowadzenie rygoru, gdzie imprezy, które mają poniżej 5000 zł nie będą przyjmowane do konkursów. Wyraził opinię, że należałoby ściśle dookreślić, czy powiat będzie współfinansował wydarzenia kulturalne czy utrzymywał wypracowaną zasadę wnioskowania w budżecie partycypacyjnym. Należałoby również rozważyć kwestię w jakim zakresie podjąć współpracę i za jaką kwotę.

Według wicestarosty współorganizacja jest obecnie jedyną możliwą formą. Jaka jest opinia komisja w temacie zabezpieczenia określonych środków finansowych w ramach działań sportowych, czyli w ramach działania wydziału organizacyjnego tut. Starostwa.

Stanisław Grędziński Wiceprzewodniczący Powiatowego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe Ziemi Wałbrzyskiej”, Prezes Lekkoatletycznego Klubu Górnik Wałbrzych zwrócił się do Starosty Wałbrzyskiego, aby w imieniu Klubu Sportowego Górnik Wałbrzych wystąpił do przedstawicieli gmin o zgłoszenie szkół do imprezy. Zwrócił uwagę na fakt, że pomoc dla organizacji sportowych może również mieć formę bezkosztową.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek poinformowała, że z otrzymanej informacji z wydziału merytorycznego tut. Starostwa (*Informacja pisemna stanowi załącznik nr 5 do protokołu*) wynika, że Gmina Głuszycza opracowuje roczny program rozwoju w zakresie kultury fizycznej i turystyki. Zajęcia sportowe prowadzone są przez świetlice, a młodzież korzysta z gry w piłkę, gra w koszykówkę, bilard i gry zręcznościowe. W gminie Stare Bogaczowice organizowane są różnego rodzaju imprezy, na terenie gminy powstaje nowa infrastruktura sportowa, prężnie działają kluby sportowe. W zespole Szkół w Starych Bogaczowicach powstała też klasa o profilu sportowym.

Radna Ewa Woźniak podkreśliła, jak ważnym elementem wychowania młodzieży jest wychowanie poprzez sport.

Wicestarosta Powiatu Wałbrzyskiego Krzysztof Kwiatkowski zwrócił się do Przewodniczącego Powiatowego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe Ziemi Wałbrzyskiej” Mieczysława Gwiazdy z propozycją kontaktowania się z Naczelnikiem Wydział Organizacyjnego i Obsługi Starostwa, który udzieli wszelkiej merytorycznej pomocy w zakresie działań wydziału.

Więcej uwag nie zgłoszono. Informacja została przyjęta przez aklamację (7 radnych obecnych).

Ad 4

Dyrektor Zespołu Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju Piotr Kubicki przedstawił informację z zakresu realizacji zadań przez Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju, a w szczególności dotyczących: „Programu Naprawczego z Matematyki”, „analizy wyników egzaminu zawodowego, wyjaśnień w zakresie realizacji zadań metodycznych przez grono pedagogiczne”, „Arkuszy Samooceny Dyrektora Placówki za I i II semestr roku szkolnego 2015/2016” (*Informacja pisemna stanowi załącznik nr 6 do protokołu*). Powiedział, że odkąd został dyrektorem szkoły – 1 września 2015 roku, już po sesji poprawkowej zdawalność egzaminu maturalnego wynosiła w liceum 33%, 40% - technikum. W odniesieniu do wyników zdawalności egzaminu zawodowego zdawalność przedstawiała się następująco: 16,6%. Po roku czasu organizowania i nadzorowaniu pracy w placówce oraz sprawowaniu bezpośredniego nadzoru pedagogicznego, zdawalność na egzaminie maturalnym w liceum wynosiła już 64% , technikum ponad 33%. Zdawalność egzaminu zawodowego wyniosła 52,7%. Podkreślił, że wpływ na przedstawione wyniki miał przez niemal 8 miesięcy. Dodał, że wraz z nauczycielami został opracowany Program Naprawczy z Matematyki oraz szczegółowe harmonogramy programu naprawczego wprowadzające matematykę, szczegółowy program podnoszenia zdawalności na egzaminie maturalnym, w zakresie przedmiotów maturalnych dla liceum ogólnokształcącego i technikum w zakresie przedmiotów humanistycznych, szczegółowy program podnoszący zdawalność na egzaminach zawodowych w zakresie przedmiotów zawodowych w technikum. Działania zwiększające efektywność nauczania matematyki zostały wprowadzone już w 2015 roku. Zgodnie z przepisami prawa nauczyciele pełnili dyżury (tzw. godziny karciane), prowadzili zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne z matematyki oraz przeprowadzali konsultacje z matematyki. Zostały przeprowadzone egzaminy próbne maturalne, a ponadto kadra nauczycielska dodatkowo w soboty przeprowadzała próbne egzaminy maturalne z matematyki. Ponadto, dla utrwalenia materiału, bezpośrednio po zakończonym egzaminie

próbny, nauczyciel matematyki rozwiązywał przy uczniach zadania z matematyki, które były objęte egzaminem próbnym. Dodał, że na bieżąco wprowadzana jest coraz większa liczba działań aktywizujących. Nadmienił, że od roku bieżącego wprowadzana będzie tzw. pedagogizacja rodziców.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek otworzyła dyskusję.

Radna Ewa Woźniak wyraziła swoje uwagi w odniesieniu do kwestii funkcjonowania placówki. Odniosła się głównie do planu rozwoju szkoły, przygotowanego programu naprawczego oraz do sprawy związanej ze zmianą wizerunku szkoły. Zapytała czy wdrażany jest system współpracy z rodzicami oraz czy szkoła zaczęła współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami. Według radnej istotną sprawą przy przeprowadzeniu badań efektywności nauczania byłaby diagnoza i przygotowanie metody SWAT – wykazać dobre i słabe strony. Radna zauważyła także, że częstsze szkolenia nauczycieli mogłyby także przyczynić się do stosowania bardziej nowoczesnych i skutecznych metod nauczania w placówce, co przełożyłoby się na lepsze wyniki i nauczania, w tym przypadku z matematyki.

Radny Leonard Górski zarzucił, że niedopuszczalny jest brak kontroli nad stroną internetową placówki, co zauważyła także radna Ewa Woźniak. Odnosił się do sposobu zarządzania placówką i wynikami, jakie osiąga wyrażając przy tym opinię, że po roku czasu powinno to ulec zmianie, albowiem wyniki zdawalności nadal są niskie. Według radnego może należałoby zindywidualizować proces nauczania. Zapytał ponadto kto prowadzi i weryfikuje statystykę udziału dzieci w dodatkowych zajęciach. Uwypuklił fakt, że w przedstawionym programie naprawczym brakuje przede wszystkim uwag i sugestii dyrektora.

Wicestarosta Powiatu Wałbrzyskiego Krzysztof Kwiatkowski wyraził opinię, zgadzając się z przedmówcami, że przedstawiony program naprawczy jest nie do zaakceptowania. Wyraził opinię, że dyrektor powinien podjąć bardziej zintensyfikowane działania na rzecz edukacji młodzieży. Podał także pod rozwagę kwestię rzetelności przekazywania wiedzy uczniom przez nauczyciela matematyki lub zwiększenia godzin metodycznych z matematyki.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek stwierdziła, że omawiana sprawa zostanie kontynuowana na kolejnym posiedzeniu komisji.

W wyniku dyskusji podczas posiedzenia Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu w temacie realizacji zadań przez Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju, a w szczególności dotyczących:

- ⌚ „Programu Naprawczego z Matematyki”
- ⌚ analizy wyników egzaminu zawodowego
- ⌚ wyjaśnień w zakresie realizacji zadań metodycznych przez grono pedagogiczne
- ⌚ Arkuszy Samooceny Dyrektora Placówki za I i II semestr roku szkolnego 2015/2016”,

komisja wnioskuje do Zarządu Powiatu o zobowiązanie Pana Piotra Kubickiego, Dyrektora Zespołu Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju do przeanalizowania przedstawionego członkom komisji Programu Naprawczego, a następnie do przygotowania realnego planu naprawy programu nauczania matematyki, który będzie wskazywał w szczególności: jakie działania są podejmowane, w jakim wymiarze, kto będzie je nadzorował, czy przewiduje się wzmoczone hospitacje zajęć szkolnych z matematyki, informację na temat ewentualnych skutków finansowych.

Ww. wniosek został podjęty przez Członków Komisji Oświaty Polityki Społecznej i Promocji Powiatu w wyniku głosowania: 7 za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się (7 radnych obecnych).

Ad 5

Naczelnik Wydziału Organizacyjnego i Promocji Powiatu Aneta Błaszkiwicz omówiła projekt uchwały Rady Powiatu Wałbrzyskiego w sprawie uchwalenia na rok 2017 programu współpracy Powiatu Wałbrzyskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Powiedziała, że przedstawiany projekt uchwały został poddany konsultacjom społecznym, dodając przy tym, że żaden wniosek sugerujący zmianę do uchwały nie wpłynął.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek otworzyła dyskusję.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek poddała pod głosowanie pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Powiatu Wałbrzyskiego w sprawie uchwalenia na rok 2017 programu współpracy Powiatu Wałbrzyskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ww. projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany w wyniku głosowania: 7 za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się (7 radnych obecnych).

Ad 6

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek przedstawiła informację na temat procedury wnioskowania o przyznanie nagród Starosty Wałbrzyskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Poinformowała, że członkowie komisji mogą również wnioskować o indywidualne nagrody. Radna zaproponowała, aby taką nagrodę otrzymał mieszkaniec powiatu wałbrzyskiego, wsi Grzmiąca, Pan Henryk Janas – mistrz rzemiosła artystycznego, artysta. Pan Janas wykonywał swoje prace m.in. dla sejmu i senatu RP.

W związku z brakiem uwag **Przewodnicząca Komisji Oświaty, Polityki Społecznej i Promocji Powiatu Grażyna Owczarek** zamknęła posiedzenie Komisji. Na tym protokół zakończono.

Protokół sporządziła:
Anna Gromniak

Przewodnicząca
Komisji Oświaty Polityki Społecznej i Promocji Powiatu
/-/
Grażyna Owczarek

Załączniki do niniejszego protokołu dostępne są w Biurze Rady.
Integralną część protokołu stanowi nagranie przechowywane na nośniku CD.